ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1, I. — telefon 25-95.
Redaktor przyjmuje w dni powszednie od godz. 11 — 1; Administracja od 9 — 3

Poznań, dnia 1 marca 1935

Prenumerata wynosi: w kraju z przesyłką rocznie 20,— zł, półrocznie 10,— zł, kwartalnie 6.50 zł.
Numer pojedyńczy 1,— zł.

NR. 5 Wydawca: **Związek Fabrykantów Tow. zap. w Poznaniu** **ROK 14**

Poważne utrudnienie dla życia gospodarczego.

Czasopisma codzienne zamieściły już wzmianki o ukazaniu się rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości, które ustaliło datę przekazania rejestrów handlowych przez poszczególne sądy grodzkie właściwym sądom okręgowym na obszarze b. zaboru pruskiego na dzień 1 kwietnia 1935 r. A więc za miesiąc już, rejestry handlowe zostaną przeniesione do sądów okręgowych! I prysły złudzenia tutejszych sfer przemysłowo - handlowych, liczących z jednej strony na nieprędkie jeszcze przeniesienie rejestrów sądów grodzkich do sądów okręgowych, z drugiej rachujących nawet na to, że w tutejszym b. zaborze pruskim zgodzi się może Ministerstwo Sprawiedliwości wogóle na pozostawienie rejestrów handlowych przy sądach grodzkich. Rachuby te brały za podstawę artykuł LVII. przepisów przejściowych, wydanych do nowego polskiego kodeksu handlowego, który to artykuł został wprowadzony jedynie na skutek zabiegów tutejszych sfer gospodarczych. Według tego przepisu niezależnie od ogólnej zasady, że rejestr handlowy prowadzą sądy okręgowe, zasady, której ze względu na dotychczasową odmienną praktykę w b. zaborze rosyjskim i austrjackim, obalić się nie dało, wprowadzono dodatkowe postanowienie, iż rozporządzenie ministra sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem przemysłu i handlu może w poszczególnych okręgach przekazywać prowadzenie rejestru handlowego sądom grodzkim, przyczem może jednemu z nich powierzyć prowadzenie rejestru handlowego dla kilku okręgów tych sądów.

Wyjątkowe to i wielce celowe postanowienie pozostać ma niestety na papierze, skoro bez żadnych ograniczeń z dniem 1 kwietnia br. zarządził Minister Sprawiedliwości przeniesienie rejestrów do sądów okręgowych. Jeżeli chodzi o tutejsze województwo mają więc być przeniesione rejestry handlowe z 20-tu sądów grodzkich Okręgu poznańskiego do rejstru przy Sądzie Okręgowym w Poznaniu, rejestry z 6-ciu sądów Okręgu gnieźnieńskiego do Sądu Okręgowego w Gnieźnie, rejestry z 12-tu sądów Okręgu ostrowskiego do Sądu Okręgowego w Ostrowie i rejestry z 12-tu sądów Okręgu bydgoskiego do Sądu Okręgowego w Bydgoszczy.

Nie potrzebujemy wielu słów na podkreślenie tych licznych niekorzystnych konsekwencyj, jakie w praktyce spowoduje skasowanie rejestrów przy sądach grodzkich, do których od dziesiątek lat sfery przemysłowo-handlowe się przyzwyczaiły i nauczyły z rejestru korzystać. I nie potrzebujemy dopiero szeroko uzasadniać, jak pewność obrotu handlowego, podważona już i tak przez obecne stosunki, dozna dalszego jeszcze pogorszenia! Bo czy dzisiaj kupca i przemysłowca stać na to, aby dla przejrzenia rejestru handlowego, czy dla zgłoszenia wniosku lub oświadczenia, albo uskutecznienia wpisu, względnie jego zmiany, czy też otrzymania wyciągu z rejestru lub odpisu odbywać bezustanne i dalekie podróże z głębokiej nieraz prowincji do sądów okręgowych? I czy na to kupiec ten i przemysłowiec ma wogóle czas, albo czy w wypadku konieczności przejrzenia rejestru przed udzieleniem odbiorcy kredytu, klijent ten będzie czekał, zanim z dalekiego miasta sądu okręgowego kredytodawca ściągnie wyciąg z rejestru, albo zanim zdoła pojechać i go na miejscu przejrzeć? W niesłychanie kłopotliwej sytuacji będą przedewszystkiem powiatowe kasy oszczędności i różne prowincjonalne banki. Utrudnienia te oczywiście muszą w naszych warunkach zdepopularyzować rejestr handlowy, jako instytucję, mającą służyć pewności obrotu gospodarczego! Do utrudnień wynikających dla sfer gospodarczych z przepisów nowego kodeksu handlowego, które skasowały lokalne czasopisma, jako organy służące dla ogłoszeń obowiązkowych wpisów do rejestru, ustanawiając tylko jako oficjalny organ mało czytany wśród sfer przemysłowo - handlowych „Monitor Polski" i do nowych uciążliwych obowiązków wynikających z konieczności przedstawiania przez kupców rejestrowych sądom rejestrowym corocznych inwentarzy i bilansów, dochodzą teraz nakreślone trudności z powodu skasowania w tutejszej dzielnicy rejestrów handlowych przy sądach grodzkich! I do pewnego stopnia potrafilibyśmy jeszcze zrozumieć ten nowy przejaw centralizacji, gdyby on istotnie miał przynieść poważne oszczędności finansowe Skarbowi Państwa. Tymczasem obawiamy się, że będzie tak jak z temi spodziewanemi oszczędnościami na centralizacji powiatów. Skarb Państwa nie zyskał nic, albo niewiele, a ludność straciła bardzo dużo. Ściągnięte z kilkunastu sądów grodzkich rejestry handlowe do sądu okręgowego, będą musiały mieć oczywiście znaczne pomieszczenia i tak scentralizowane sądy rejestrowe zatrudniać zmuszone będą kilku sędziów okręgowych i cały sztab urzędników sądowych.

Czy w tych warunkach tutejsze sfery przemysłowo-handlowe nie powinny podjąć próby skłonienia mimo wszystko raz jeszcze ministerstwa opieki społecznej i ministerstwa przemysłu i handlu do pozostawienia rejestrów handlowych przy sądach grodzkich? Rzucamy tę myśl! Jeżeli to się nie uda, nasuwa nam się w każdym razie wniosek, czy przynajmniej największego co do obszaru, bo liczącego 20 sądów grodzkich Okręgu poznańskiego nie powinno się rozbić na dwa rejestry: jednego przy Sądzie Okręgowym w Poznaniu, a drugiego dla najbardziej zachodnich i oddalonych powiatów, może przy Sądzie Grodzkim w Lesznie. Ex malis eligere minima! Jest w każdym razie przepis, że można przekazywać prowadzenie rejestru handlowego sądom grodzkim i że jednemu z nich można powierzać prowadzenie rejestru handlowego dla kilku okręgów tych sądów, a zatem podstawa prawna dla takiej koncepcji istnieje.

A. P.

Mianowanie przez Ministra Przemysłu i Handlu radców do Izb Przemysłowo - Handlowych.

W wykonaniu przepisu art. 18 rozporządzenia o izbach przemysłowo - handlowych zamianował Minister Przemysłu i Handlu radców na nową pięcioletnią kadencję w ilości 1/10 ogólnej liczby radców z wyboru.

W Nr. 47 „Monitora Polskiego" z dnia 26 lutego br. ukazały się już odnośne zarządzenia w sprawie mianowania radców do 7-iu izb przemysłowo - handlowych, w tej liczbie także izby poznańskiej i gdyńskiej.

Do Izby Przemysłowo - Handlowej w Poznaniu zostali mianowani:

a) z zaliczeniem do sekcji przemysłowej:

1. Koźlikowski Stefan,

2. Prof. Peretiatkowicz Antoni,
3. Ropp Stefan,

b) z zaliczeniem do sekcji handlowej:
1. Adamczewski Tadeusz,
2. Sikorski Brunon.

Do Izby Przemysłowo - Handlowej w Gdyni zostali mianowani:

a) z zaliczeniem do sekcji przemysłowej:
1. Ruchniewicz Alojzy,
2. Inż. Skąpski Franciszek,

b) z zaliczeniem do sekcji handlowej:
1. Grabowski Władysław,
2. Tor Stanisław,

c) z zaliczeniem do sekcji żeglugowo - portowej:
1. Inż. Rawicz - Szczerbo Władysław.

Nominacja radców do pozostałych 3-ch Izb, a więc Izby Przemysłowo - Handlowej w Warszawie, Katowicach i Wilnie zostanie ogłoszona nieco później, ze względu na pewne nieuzgodnione jeszcze zamierzenia.

Skarbowość.

Potrącenie sum zużytych na budowę z dochodu.

Miesięcznik „Przegląd Budowlany" w zeszycie 2 z dnia 25-go lutego br. zamieszcza następujące ciekawe i przekonywujące uwagi:

„Ustawa z dnia 24 marca 1933 o ulgach dla nowowznoszonych budowli przewiduje w art. 3 i 4 możność potrącenia sum żużytych na budowę domów mieszkalnych z ogólnego dochodu, podlegającego podatkowi dochodowemu zarówno według działu I (dochód fundowany) jak i działu II (dochód od uposażeń). Jest to przepis analogiczny do przepisów zawartych w poprzednich ustawach o ulgach dla nowowznoszonych budowli i ma na celu zachęcanie do lokowania dochodów w budownictwie mieszkalnem. Powody tego przepisu są aż nadto jasne, chodziło z jednej strony o pobudzenie życia gospodarczego, do czego budownictwo specjalnie się nadaje, a zarazem ustawodawca pragnął tą drogą zaradzić brakowi mieszkań i ich katastrofalnemu przeludnieniu.

Jak jednak często bywa, intencja ustawodawcy w realizacji tej ustawy jest zupełnie błędnie wprowadzana w życie w sposób, który stawia pod znakiem zapytania celowość przepisu ustawy i możność korzystania z przewidzianej ulgi.

Wydane dnia 7 czerwca 1934 r. rozporządzenie Ministra Skarbu zawiera szereg przepisów do artykułów 3 i 4, które tak ograniczają przyznaną w ustawie ulgę, że ją czynią praktycznie nieosiągalną.

Pierwszem ograniczeniem wprowadzonem przez to rozporządzenie jest przepis, iż ulga odnosi się tylko do dochodów osiąganych w okresie trwania budowy. Jest to znacznem pogorszeniem stanu rzeczy w stosunku do poprzednich ustaw, które przewidywały możność potrącania wkładów z budowy w ciągu pięciu lat. Jasnem jest, iż inwestycja budowlana może być realizowana w większości wypadków z dochodów osiąganych w ciągu szeregu lat i to zazwyczaj z dochodów osiąganych przed rozpoczęciem budowy. Ograniczenie tego okresu do czasu trwania budowy, tj. praktycznie do jednego a najwyżej dwu lat w bardzo wielu wypadkach nie da dla budującego żadnej korzyści.

Dalszem ograniczeniem jest interpretacja przez urzędy skarbowe rozmiarów ulgi. Urzędy skarbowe wychodzą z założenia, że nawet z tak pod względem czasu ograniczonych dochodów może być uznana za wkład w budowę tylko ta część dochodu, która pozostaje budującemu po pokryciu jego normalnych bieżących wydatków. Interpretacja ta wygląda np. w ten sposób, iż przy osiągniętym dochodzie rocznym 25.000 złotych Urząd Skarbowy uważa sumę 20.000 za przeznaczoną na bieżące wydatki i tylko 5.000 złotych pozwala zaliczyć jako wkład na budowę z bieżącego dochodu. Jest to zupenie dowolne interpretowanie ustawy, sprzeczne z jej intencją. Przekreśla ono ostatecznie realność ulgi w zakresie podatku dochodowego i pozostawia jej przyznanie faktycznie swobodnemu uznaniu urzędu skarbowego.

Dalszym przepisem krępującym, jest warunek, by podanie o ulgę było wniesione do dnia 1 kwietnia roku następującego bezpośrednio po roku, w którym ukończono budowę. Podania, złożone po tym terminie, pozostawia się bez rozpatrzenia, przyczem w tym wypadku nie przysługuje dalszy środek prawny. Wobec bardzo wielu zaświadczeń i wykazów, które rozporządzenie wymaga jak załączniki do podania, niedotrzymanie terminu 1 kwietnia może być z reguły koniecznością, a wtedy nawet ta ulga, ograniczona do minimum może być odmówiona.

Jako organ przemysłu budowlanego uważamy za nasz obowiązek zwrócenie uwagi sfer miarodajnych na powyższy stan rzeczy, który **stoi w sprzeczności z intencją ustawodawcy i jest szkodliwy dla ruchu budowlanego.** Z tego powodu konieczną jest zmiana rozporządzenia, którąby poprawiła wymienione przepisy, by nie stały one na przeszkodzie w realizacji ulgi, przewidzianej przez ustawę".

W sprawie nowelizacji ustawy o opłatach stemplowych.

Jak wynika z notatek prasowych Ministerstwo Skarbu przystępuje obecnie do nowelizacji przepisów ustawy o opłatach stempl. Zdaniem sfer przemysłowo - handlowych należałoby okazję tę wykorzystać i wysunąć wnioski o zmianę tych przepisów, które życie gospodarcze uważało za zbyt uciążliwe. — Chcąc zorjentować się w zasięgu tych przepisów, prosi Związek Fabrykantów o nadesłanie w tej sprawie uwag i wniosków i to możliwie w terminie do dnia 8 marca br., gdyż zależałoby na włączeniu tych wniosków do projektowanej noweli Ministra Skarbu.

Obniżka cen spirytusu konsumcyjnego oraz cen wyrobów monopolu spirytusowego i tytoniowego.

W Nr. 13 Dziennika Ustaw R. P. ukazało się rozporządzenie Ministra Skarbu w sprawie obniżenia cen sprzedażnych spirytusu na cele konsumcyjne i wyrobów Państwowego Monopolu Spirytusowego. Obniżka wyrobów Państwowego Monopolu Spirytusowego wynosi średnio około 20%, zależnie od poszczególnych gatunków i mocy. Obniżka ceny spirytusu dla fabryk wódek wynosi 16,66% i tyleż wynosi obniżka ceny spirytusu na cele domowo - lecznicze.

Nowe ceny obowiązują od dnia 24 lutego, jednak wyroby z nieskasowanem oznaczeniem dawnej ceny, mogą być sprzedawane przez detalistów po tej cenie do dnia 27 lutego włącznie.

Do dnia 1 marca 1935 r. włącznie detalicznym sprzedawcom przysługuje prawo dostarczenia posiadanych zapasów wyrobów monopolowych do właściwych hurtowni w celu wymiany na odpowiednią ilość wyrobów po nowej cenie, hurtowniom zaś będzie zbonifikowana różnica ceny zarówno zapasu wyrobów, zwróconych przez detalistów, jak i ich własnych zapasów magazynowych.

Ponadto monopol spirytusowy zbonifikuje fabrykom wódek gatunkowych, wynikającą że zmiany ceny, różnicę wartości zapasów spirytusu i półfabrykatów przez nie posiadanych w towarze, z tem, iż bonifikacie nie będą podlegać zapasy w wolnych składach oraz zapasy zbutelkowanych wyrobów gotowych, znajdujące się w fabrykach wódek.

W tym samym numerze Dziennika Ustaw ukazało się rozporządzenie Ministra Skarbu, dotyczące zmiany cen monopolowych niektórych gatunków cygar i papierosów oraz na tytoń „Kresowy".

Oddalenie odwołania przeciw podwyżce szacunku remanentów, z powołaniem się na odpowiednie obniżenie podstawy wymiaru na rok następny.

Obniżenie podstawy bieżącego wymiaru o sumę, o którą podwyższono szacunek remanentów w bilansie zamknięcia za poprzedni okres wymiarowy nie uzasadnia oddalenia odwołania przeciw tej podwyżce.

Wyrok N. T. A. z 30 listopada 1934 r. L. rej. 10573/31.

Prowadzenie ksiąg pomocniczych do rachunków grupujących różne wydatki.

Prowadzenie w przedsiębiorstwie przemysłowem księgi pomocniczej, do której są zapisywane ilości zużytych w produkcji materjałów i przenoszenie z tej księgi w pewnych odstępach czasu wyników na rachunek, grupujący różne wydatki, nie jest sprzeczne z zasadami prawidłowego księgowania.

Wyrok N. T. A. z 18 czerwca 1934 roku. L. rej. 9571/31.

Wynagrodzenie „z tytułu najmu pracy". Odszkodowanie za przedwczesne rozwiązanie umowy o pracę.

Wynagrodzenie, które pobiera pracownik po rozwiązaniu umowy tytułem odszkodowania za jej rozwiązanie, musi być uważane za wynagrodzenie, uzyskiwane ze stosunku najmu pracy (art. 20 ustawy o podatku dochodowym poz. 411/25 Dz. Ust.).

Wyrok N. T. A. z 17 kwietnia 1934 r. L. rej. 8850/30.

Księgi handlowe: Warunki prawidłowości.

Księgi handlowe, które nie dają dostatecznego obrazu całokształtu interesów przedsiębiorstwa, nie są prawidłowe. Wyrok NTA. z 7 lutego 1934 r. L. rej. 8099/31.

Sprawy socjalne.

Nieustalenie umowy o naukę na piśmie.

W „Wiadomościach Gospodarczych" Izby Przemysłowo - Handlowej we Lwowie, czytamy pod powyższym nagłówkiem, co następuje:

„Nieustalenie umowy o naukę na piśmie uważać niewątpliwie należy za przekroczenie przepisów art. 116 ust. 1 prawa przemysłowego. W myśl bowiem tego postanowienia warunki tyczące się nauki, winny być w ciągu 4 tygodni po rozpoczęciu nauki ustalone umową pisemną.

Słusznem jest zatem — zdaniem Izby — zapatrywanie Ministerstwa Opieki Społecznej, że zaniedbanie spisania umowy przynosi szkodę uczniowi, który nie może następnie wykazać się dowodem należycie odbytej nauki i co — jak wiadomo — wywołuje w praktyce szereg komplikacyj i przykrych konsekwencyj zwłaszcza w tych dziedzinach zarobkowości przemysłowych, których samoistne wykonywanie jest uzależnione od dowodu uzdolnienia. Zaniedbanie zatem ze strony pryncypała ustalenia umowy o naukę na piśmie jak i bezpłatne zatrudnianie uczniów przemysłowych wzgl. pobieranie od nich opłat, jest bezsprzecznie przekroczeniem przepisów art. 116 prawa przemysłowego a w konsekwencji władza przemysłowa winna zastosować postanowienia karne z art. 126 prawa przemysłowego; w każdym zaś razie stwierdzenia istnienia umowy o naukę, należałoby fakt ten interpretować na korzyść ucznia, uważając, że ważna umowa istnieje, a pisemne jej ustalenie zostało z tych czy innych powodów zaniedbane. O ile jednak chodzi o wynagrodzenie uczniów przemysłowych, a w szczególności życiowość tego prze-

pisu, Izba nie może uchylić się od poczynienia następujących uwag:

Nie ulega wątpliwości, że uczeń w pierwszych latach nauki stanowi element raczej ujemny w przedsiębiorstwie i że pryncypał w tym okresie narażony jest raczej na szkody, aniżeli odnosi korzyści z pracy ucznia. Jakkolwiek przyznać należy, że szkoły zawodowe dają uczniowi znacznie więcej, jak nauka w przedsiębiorstwach prywatnych, pobierają one jednak często wysokie opłaty, podczas gdy pryncypał musi nietylko ucznia wynagradzać, ale często ponosi szkody, które mu uczeń wyrządza przez nieumiejętne obchodzenie się z towarem względnie materjałem. Dysproporcja ta między świadczeniem a ewent. korzyścią wzgl. jej brakiem, występuje na tle dzisiejszego położenia gospodarczego przedsiębiorstw prywatnych szczególnie ostro. Wynikiem tego stanu rzeczy są wynagrodzenia za naukę o charakterze często raczej „symbolicznym".

Zaznaczyć wreszcie należy, że przesłanki, które spowodowały wydanie przepisów o zakazie bezpłatnego zatrudniania uczniów — tj. dążność do złagodzenia bezrobocia — wcale nie wpłynęły na zmniejszenie bezrobocia, z zupełnie naturalnych przyczyn, ponieważ uczeń, zwłaszcza w pierwszych latach nauki nigdy nie może zastąpić kwalifikowanego pracownika, którym pracodawca zawsze musi się posłużyć, o ile zakres jego pracy zarobkowej w danej chwili tego wymaga. Tem samem przepis ten o zakazie bezpłatnego zatrudniania dotąd w każdym razie nie spełnił swojego zadania, natomiast stał się poważnym hamulcem w naturalnym dopływie uczniów do zawodów praktycznych.

Reasumując powyższe, Izba wyraża zapatrywanie, że podczas gdy ścisłego stosowania przepisu o pisemnem ustalaniu umowy o naukę należałoby bezwzględnie przestrzegać, o tyle z drugiej strony — biorąc pod uwagę wyżej przytoczone motywy — należałoby przekroczenia zakazu bezpłatnego zatrudniania uczniów — traktować możliwie oględnie i w rozumieniu ciężkiej nad wyraz sytuacji przedsiębiorstw prywatnych. Do takiego oględnego traktowania odnośnych przekroczeń daje podstawę prawną art. 126 prawa przemysłowego, przewidujący szeroką skalę kar, jakie mogą być nakładane na przemysłowca. (27. XII. 1934 L. 19415/II.).

Przedawnienie wierzytelności pracowników z tytułu wynagrodzenia za pracę.

Główny Inspektor Pracy skierował do Inspektorów Pracy wszystkich okręgów okólnik następującej treści:

„Nowy Kodeks Zobowiązań (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 82, poz. 598) wprowadza jednolite dla całego Państwa i dla wszystkich kategoryj pracowników przepisy, dotyczące przedawnienia wierzytelności pracowników z tytułu wynagrodzenia za pracę. Przepisy te, zawarte w art. 284 Kodeksu Zobowiązań, brzmią, jak następuje: „Z upływem lat trzech ulegają przedawnieniu wierzytelności pracowników z tytułu wynagrodzenia za pracę i zwrotu poniesionych wydatków tudzież wierzytelności pracodawców z tytułu udzielonych zaliczek". Przedawnienie to następuje, chociażby praca trwała w dalszym ciągu (art. 286 K. Z.). — Art. 473 K. Z. wprowadza termin zawity (prekluzyjny) dla dochodzenia sądowego roszczeń, wynikających z umowy o pracę. W myśl przepisów tego artykułu pracodawcy i pracownicy nie mogą dochodzić sądownie roszczeń, wynikających z umowy o pracę, po upływie roku od dnia zakończenia stosunku pracy.

Przepisy art. 284 i 473 K. Z. wstąpiły w miejsce dotychczasowych przepisów o przedawnieniu, zawartych w kodeksach cywilnych, które zobowiązywały w poszczególnych b. dzielnicach, pozostały natomiast w mocy przepisy specjalne, dotyczące przedawnienia, zawarte w ustawach szczególnych z zakresu ochrony pracy jak np. postanowienia art. 41 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę pracowników umysłowych, w myśl których roszczenia pracownika o wynagrodzenie z tytułu nieprawnego rozwiązania umowy przedawniają się w terminie sześciomiesięcznym, oraz analogiczne postanowienia art. 20 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o umowie o pracę robotników.

Należy zaznaczyć, że przepisy Kodeksu Zobowiązań stosuje się do *umów o pracę, istniejących w dniu wejścia w życie tego Kodeksu*, po upływie roku od dnia wejścia w życie Kodeksu, czyli od dnia 1 lipca 1935.

Policzalność do ubezpieczenia sum wypłaconych tytułem wynagrodzenia za niewykorzystany urlop.

Uchwała Komisarza Izby Ubezpieczeń Społecznych z dnia 31 grudnia 1934 r. Znak: 1—6—7.

Izba Ubezpieczeń Społecznych komunikuje, że Komisarz Izby Ubezpieczeń Społecznych, działający jako rada zarządzająca Izby, na zasadzie art. 60 ust. 2 pkt. 9 w związku z art. 23 ust. 1 pkt. 3 oraz w myśl art. 82 ust. 2 pkt. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznem powziął w dniu 31 grudnia 1934 r. uchwałę następującej treści:

„Przepis w sprawie policzalności do ubezpieczenia sum wypłaconych tytułem wynagrodzenia za niewykorzystany urlop.

I. Sumy wypłacone pracownikom tytułem wynagrodzenia:

1. za niewykorzystany urlop, przypadający podczas trwania stosunku pracy najemnej;
2. za urlop niewykorzystany z powodu rozwiązania umowy o pracę,

nie mogą być zaliczane do zarobku (wynagrodzenia), stanowiącego podstawę wymiaru składek ubezpieczeniowych, należnych w myśl ustawy o ubezpieczeniu społecznem oraz rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych.

II. Przepis niniejszy w myśl art. 60 ust. 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznem jest wiążącym dla zakładów ubezpieczeń społecznych i ubezpieczalni społecznych.

Handel zagraniczny.

Wymiana towarowa Polski z państwami zagranicznemi w 1934 r.

Obliczenia wysokości wymiany towarowej Polski z państwami zagranicznemi za rok 1934 wykazały, że w stosunku do krajów europejskich Polska posiadała w ub. r. dodatnie saldo wymiany handlowej w kwocie 338,7 milj. zł. Natomiast z krajami pozaeuropejskiemi wymiana handlowa Polski wykazała saldo ujemne w wysokości 161,8 milj. zł. Saldo to uległo jednak zmniej-

szeniu w porównaniu z r. 1933, w którym wynosiło 182 milj. zł. na niekorzyść Polski.

Najbardziej dodatnie dla Polski saldo wymiany handlowej wykazuje obrót towarowy z Anglją. Z krajem tym Polska osiągnęła w 1934 r. saldo dodatnie w wysokości 105,7 mil. zł. Z innych krajów europejskich, z któremi Polska posiada saldo dodatnie, należy wymienić w dalszej kolejności Niemcy, Belgję, Szwecję, Danję, Austrję, Czechosłowację, Irlandję, Finlandję, Holandję i Z. S. R. R.

Z krajów europejskich najbardziej ujemne dla Polski saldo wykazują obroty towarowe ze Szwajcarją, następnie z Francją.

Wśród krajów zamorskich najbardziej niekorzystnie kształtuje się dla Polski wymiana towarowa ze Stanami Zjednoczonemi, przyczem ujemne saldo dla Polski wynosi 98 milj. zł. Na dalszych miejscach pod tym względem stoi Australja, Indje Brytyjskie, Indje Holend., Egipt, Argentyna, Brazylja oraz kraje środkowo - amerykańskie.

Dodatnie saldo wymiany towarowej Polski z Krajami zamorskiemi wykazuje obrót towarowy z Francuską Afryką Północną, Chinami, Palestyną oraz Syrją.

Państwowy Instytut Eksportowy w sprawie obowiązku odpowiadania firmom zagranicznym na listy handlowe

W powyższej niezmiernie ważnej kwestji nadesłał nam Państwowy Instytut Eksportowy, poniższy komunikat:

Państwowy Instytut Eksportowy stale spotyka się z wypadkami, iż eksporterzy polscy pomijają milczeniem listy, nadchodzące do nich w sprawach handlowych od firm zagranicznych. Fakty tego rodzaju pozostają w drastycznej sprzeczności z podstawowemi dobremi obyczajami, istniejącemi w handlu międzynarodowym. Instytut miał możność stwierdzić, iż wśród kupców zagranicznych fakty takie uważane są za dowód braku wyrobienia handlowego ze strony firmy polskiej i częstokroć wystarczają do zerwania z nią stosunków.

Pominięcie milczeniem zagranicznego listu handlowego, zwłaszcza inicjującego kontakt kupiecki, nie może być uważane za drobne jedynie niedopatrzenie. Pomijając bowiem skutki, jakie nieodpowiadanie na listy handlowe powoduje dla firmy dopuszczającej się tego przekroczenia drobnych zwyczajów kupieckich — należy stwierdzić, że powtarzające się praktyki tego rodzaju rzucają cień na sprawność handlową ogółu naszego kupiectwa eksportowego, a temsamem muszą być uznane za działanie na szkodę interesu publicznego.

W konsekwencji Państwowy Instytut Eksportowy poczuwa się do obowiązku bardzo rygorystycznego występowania wobec przedsiębiorstw lekceważących obowiązek odpowiadania na listy zagraniczne, korzystając w tym względzie ze współdziałania innych urzędów państwowych oraz samorządu gospodarczego. Aby przytem uniknąć wszelkich nieporozumień, Instytut — po przeprowadzeniu badań na terenie zagranicznym oraz po zapoznaniu się z uzansami handlowemi ustalonemi w tym względzie przez krajowe Izby Przemysłowo - Handlowe — stwierdza, że

w zasdzie należy udzielić odpowiedzi na wszelkie listy nadchodzące z zagranicy w sprawach handlowych, a dopuszczalne jest zaniechanie odpowiedzi na: 1° okólniki (t. j. pisma nieadresowane imiennie i niepodpisane ręcznie), 2° zapytania i oferty, na które przed zupełnie niedawnym czasem temu samemu nadawcy udzielono już odpowiedzi negatywnej, oraz 3° na zapytania i oferty nie mające żadnego związku z działalnością przedsiębiorstwa. Odpowiedź, przynajmniej prowizoryczna, winna być udzielona natychmiast.

Pominięcie milczeniem listu nie należącego do żadnej z powyższych trzech kategoryj względnie zwłokę w odpowiedzi Państwowy Instytut Eksportowy uważać będzie za zaniedbanie obowiązków ciążących na każdem przedsiębiorstwie wobec ogółu eksporterów polskich, oraz wobec interesu publicznego, a temsamem za okoliczność dyskwalifikującą dane przedsiębiorstwo jako pełnowartościowego eksportera. Rygory, stosowane dotąd przez Instytut wobec przedsiębiorstw takich, będą obecnie zaostrzone, aż do odmówienia im usług ze strony instytucyj sprawujących pieczę nad eksportem, oraz do wskazywania takich przedsiębiorstw wszelkim zainteresowanym urzędom państwowym, jako szkodników, obniżających prestige gospodarczy Rzeczypospolitej zagranicą.

Komunikacja i sprawy pocztowe.

Z Ministerstwa Poczt i Telegrafów.

Z dniem 1 marca 1935 r. wchodzi w życie rozporządzenie P. Ministra Poczt i Telegrafów o obniżeniu do 5 gr. opłaty za kartki miejscowe, zawierające wyłącznie zawiadomienie o płatności weksli, niemotywowane wezwania do zapłaty należności lub krótkie zawiadomienie o przesłaniu wniosków egzekucyjnych z powodu niezapłacenia należności oraz o obniżeniu do 10 gr. opłaty za listy miejscowe otwarte, zawierające wyłącznie niemotywowane zawiadomienia o wymiarze składek, wezwania lub nakazy płatnicze z ewentualnie dołączonemi do nich blankietami nadawczemi P. K. O.

Targi i Wystawy.

Największe dotychczas Targi w Polsce.

Tegoroczne Targi Poznańskie (od 28 kwietnia do 5 maja) będą największe, jakie się dotychczas w Polsce odbyły. Ilość zgłoszeń otrzymanych dotychczas, przewyższa przedkryzysowe. Targi będą znacznie większe od tych, jakie się odbyły w 1928 roku, a które były największemi dotychczas Targami w Polsce.. Osobnym działem na Targach będzie sekcja lotnicza.

Targi katowickie.

W czasie od 25 maja do 10 czerwca 1935 r. odbędą się w Katowicach IV Targi Katowickie w Katowicach, przy parku Kościuszki, urządzane staraniem Śląskiego Towarzystwa Wystaw i Propagandy Gospodarczej.

Bliższych informacyj udziela Śląskie Towarzystwo Wystaw i Propagandy Gospodarczej w Katowicach, Stawowa 14.

Wystawa Przemysłowo - Rzemieślnicza w Gdyni.

Celem ożywienia naszego drobnego przemysłu i rzemiosła, Towarzystwo Wystaw i Targów w Gdyni urządza w 1935 r. w czasie od 29 czerwca do 1 września włącznie, Polską Wystawę Przemysłowo - Rzemieślniczą, która zapowiada się pierwszorzędnie, albowiem w roku tym cała Polska obchodzić będzie 15-lecie odzyskania dostępu do morza. Organizatorzy wystawy nawiązali kontakt z zagranicą, aby na wystawę ściągnąć do Gdyni tych obcokrajowców i Polaków z zagranicy, którzy się interesują importem z Polski. Dotychczasowe przygotowania do wystawy świadczą, iż będzie to impreza na dużą skalę, zorganizowana wzorowo i dająca rękojmię powodzenia. We wszystkich sprawach związanych z wystawą w Gdyni należy się zgłaszać do Towarzystwa Wystaw i Targów w Gdyni, ul. Kilińskiego 12.

Warunki udziału w światowej wystawie w Brukseli.

W ramach światowej wystawy w Brukseli, której otwarcie nastąpi w dniu 27 kwietnia br. urządzony będzie między inemi pawilon międzynarodowy, przeznaczony na eksponaty firm prywatnych. W pawilonie tym będą mogły wystawiać firmy prywatne tych państw, które mają swe własne oficjalne pawilony na wystawie. Ponieważ Polska bieże udział w ekspozycji oficjalnej, przeto Państwowy Instytut Eksportowy postanowił zarezerwować dla firm polskich pewną przestrzeń na stoiska w pawilonie międzynarodowym celem ekspozycji firm prywatnych. Przewidywana opłata wynosi 280 zł. za 1 m² powierzchni użytkowej, przyczem w opłacie tej mieszczą się wszelkie koszty wynajęcia stoiska, transportu, dekoracji, ubezpieczenia eksportowego, obsługi itp. Zgłoszenia należy kierować do Państwowego Instytutu Eksportowego.

Różne.

W sprawie roszczeń z tytułu strat wojennych.

Wszystkie osoby lub firmy, roszczące sobie jakiekolwiek pretensje za straty wojenne prosimy o skomunikowanie się w terminie do dnia 5 marca br. ze Związkiem Fabrykantów w Poznaniu.

W sprawie projektu ustawy o paszportach.

Przed niejakim czasem podaliśmy wzmiankę o projekcie nowej ustawy o paszportach. Obecnie dowiadujemy się, że w Ministerstwie Skarbu są bardzo silne opory przeciw temu projektowi i że Ministerstwo Skarbu pragnie bronić w dalszym ciągu dotychczasowego stanu rzeczy. Prawdopodobnie stanowisko Ministra Skarbu zwycięży, a paszporty 30-złotowe pozostaną nadal w sferze marzeń. Punktem wyjścia Ministerstwa Skarbu w tej sprawie są nietyle względy fiskalne, co wzgląd na ochronę waluty.

Kurs języka i kultury duńskiej.

Konsulat Duński donosi nam, że jak rokrocznie, tak i w roku bieżącym urządzony będzie w Kopenhadze kurs wakacyjny języka i kultury duńskiej — i to w czasie od 1 do 30 sierpnia br.

Kurs ten, mający już swoją ustaloną tradycję i cieszący się rokrocznie ogromną frekwencją, służy nietylko celom oświatowym, lecz w równej mierze i rozrywkom przez urządzenie wycieczek pod kierownictwem rutynowanych przewodników.

Powszechne wykłady Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu.

Nawiązując do poprzedniego komunikatu zamieszczonego przez nas w Nr. 2 „Życia Gospodarczego“ Izba zawiadamia, że organizowany przez nią cykl wykładów powszechnych rozpoczyna się dnia 26 lutego 1935 roku.

Szczegóły w afiszach.

Nowe wydawnictwa.

Skorowidz rzeczowy Dz. Ust. R. P. lata 1918 do 1934 Dr. Józef Mastyński Poznań, Gołębia 4. Cena zesz. I. zł 4,— z wysyłką zł 4,40.

Pod tym tytułem — wydaje autor w 3 zeszytach opracowany z niezwykłą wytrwałością skorowidz, obejmujący zwyż 14.000 poz. ustawodawczych z powyższych lat. W przeciwstawieniu do dotychczasowych skorowidzów abecadłowych, jest to podręcznik systematyczny, t. zn. materjał jest podzielony na grupy tworzące razem system. Przejrzysta forma umożliwia szybką orjentację tak co do całokształtu prawnej kwestji jak i co do poszczególnego przepisu. Wydany zeszyt I. obejmuje Cz. I. pod tytułem „Odrodzenie“ tj. rozdziały: Niepodległość oraz Siła Zbrojna — (Zjednoczenie, Wojna i Polityczne Umowy Międzynarodowe — oraz początek części II pod tytułem „Ustrój i Administracja Państwa“ — mianowicie rozdziały: Prawo Ustrojowe i Karne oraz System Monetarny i Miary), Administracja Ogólna i Sprawiedliwość. — Zamówienia telefoniczne pod nr. 56-92, lub pisemne pod adresem autora wzgl. zastępcy por. rez. S. Jankowskiego w Poznaniu, Strzelecka 12.

Cegielnia Parowa
WITASZYCE

stacja, poczta i telegr.: Witaszyce

dostarcza na dogodnych warunkach:

dachówki (karpiówki), dreny od „1½ do 9", cegłę maszynową, tonówkę, dziurawkę, sufitówkę i kominówkę

Produkcja łączna 12.000.000 r.

Bank Związku Spółek Zarobkowych Sp. Akc.

Rok założenia 1886

Centrala: Poznań - Plac Wolności 15 — Oddziały we wszystkich większych miastach Polski

Załatwia wszelkie czynności wchodzące w zakres bankowości

DOMAGALSKI i S-ka

Św. Marcin 34 POZNAŃ Garncarska 8

Pierwsza Poznańska Parowa Fabryka Olejków
eterycznych, esencji, aromatów owocowych, barwników nieszkodliwych i preparatów chemicznych

Elektro-hydrauliczna Wytłocznia Soków Owocowych

Premjow. kilkakrotnie najwyższemi nagrodami

Telefon 32-72 Założona 1901 Telefon 32-72

E BEDONT

Czekolady cukry i kakao

Sp. Akc.

„GOPLANA"

w Poznaniu

słyną ze swej dobroci i dostępnych cen!

Redakcja i Administracja: Rzeczypospolitej 1. — Czcionkami Drukarni Wydawniczej Fr. Krajna Sp. z o. o., Poznań, ul. Strzałowa 2a
Redaktor odpowiedzialny: Dyrektor Franciszek Łyczywek.